

AJUNTAMENT DE VALÈNCIA
REGIDORIA DE BENESTAR SOCIAL I INTEGRACIÓ
SECCIÓ DE DONES I IGUALTAT

**M
E
M
Ò
R
I
A

2
0
1
2**

Centre Municipal de la Dona

CENTRE MUNICIPAL DE LA DONA
cmid

Índex

1. Introducció	3
2. Recursos humans i formació	4
3. Servicis i programes del centre	8
3.1. Servici d'informació i orientació	8
▪ Atenció individualitzada	
-Orientació social	
-Orientació laboral	
-Orientació jurídica	
-Orientació psicològica	
- Dades d'atenció individualitzada	10
▪ Atenció a professionals	
- Dades d'atenció a professionals	15
▪ Atenció a associacions de dones	16
3.2. Serv. telefònic d'atenció i protecció a VVG-ATENPRO ..	17
3.3. Programa de seguiment de les sol·licituds dels centres de la dona.....	18
3.4. Programa d'atenció psicològica per a dones (tallers externs).....	21
3.5. Cessió aules del Centre Municipal de la Dona	24
4. Coordinació amb altres recursos.....	28
4.1. Recursos municipals.....	28
4.2. Administració autonòmica	31
4.3. Administració central.....	33
5.- Seguiment de la carta de servicis.....	34

1. Introducció

El Centre Municipal de la Dona, inaugurat al febrer de 2010, és un centre que va ampliar els servicis de l'anterior Centre Municipal d'Informació i Orientació a la Dona (CMI♀, 2003-2010), que depenia de la Regidoria de Benestar Social i Integració de

l'Ajuntament de València.

El centre oferix **un servici** municipal, **d'informació integral**, que facilita el coneixement de recursos, l'atenció i l'orientació necessària **a les dones de la ciutat de València**, en coordinació amb instàncies municipals (centres socials municipals, policia local, oficines de promoció i ocupació, etc.) i altres administracions (Conselleria de Benestar Social, Sanitat, Justícia, Ocupació i Subdelegació de Govern, Policia Nacional...) de la ciutat de València. Així mateix, oferix un servici d'informació i orientació **a professionals**, sobre els recursos existents en la ciutat dirigits a les dones, així com el servici d'atenció a **associacions de dones**.

El local disposa de **dos aules de formació** i/o de reunió que se cedixen a les associacions de dones i associacions en general, el treball de les quals complix amb els principis d'igualtat entre dones i hòmens. Se cedixen per a actuacions puntuals, així com per a realitzar cursos o tallers dirigits a dones, professionals o components d'associacions. Disposada **d'un ordinador de Valencia.Ya**, per a facilitar l'accés a internet a les dones que acudixen al centre.

2. Recursos humans i formació

2.1. Recursos humans

La composició de l'equip **del Centre Municipal de la Dona-CMI♀**, durant el 2012:

- 1 directora (treballadora social)
- 1 advocada (conveni amb el SOJ del Col·legi d'Advocats per a orientació jurídica 1 dia a la setmana)
- 1 psicòloga
- 1 graduada social
- 1 treballadora social
- 1 treballadora social de la Secció de Dones i Igualtat (1 dia a la setmana de reforç per al programa d'informació)
- 1 tècnica auxiliar informadora
- 1 auxiliar administrativa
- 1 subalterna
- 1 subalterna. Suport d'una subalterna, 3 matins a la setmana, del Centre Ocupacional Municipal Gravador Planes. Durant 6 mesos es va comptar amb un contracte EMCORP (Regidoria d'Ocupació).

Alumnes en pràctiques

Enguany el Centre Municipal de la Dona ha comptat amb 4 alumnes: 1 amb un contracte del programa "La Dipu et beca" (dos mesos) i 3 alumnes de la Universitat de València (2 alumnes de 2n curs de la diplomatura de Treball Social durant 3 mesos i 1 alumna del màster de Violència de Gènere de la Facultat de Dret de la Universitat de València durant 5 mesos).

2.2. Formació

A) Assistència a cursos, jornades i estudis

Els cursos i jornades a què hem assistit - compartint la informació amb les components de l'equip - són:

Activitat	Tema	Data	Entitat organitzadora
Participació de la psicòloga en un grup de discussió	TERÀPIA NARRATIVA	22 febrer	Facultat de Ciències Socials de València
Jornada	MIRADES ALIADES	30 de març	Associació per la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Barons i la Universitat de València
Curs	ACTUACIÓ DAVANT DE L'ASSETJAMENT SEXUAL I DE L'ASSETJAMENT PER RAÓ DE SEXE	7,8, 14,15 i 16 de maig	Pla de Formació Contínua Ajuntament de València
Seminari/taller	TERÀPIA NARRATIVA	2 i 3 de maig (20 hores)	Facultat de Ciències Socials de València
Jornades	LA INSERCIÓ LABORAL DE COL·LECTIUS EN RISC D'EXCLUSIÓ SOCIAL AMB EXPRESSIÓ RSE	19 de juny	Col·legi d'Advocats de València
Presentació: Curtmetratges per la Igualtat	IGUALTAT ENTRE DONES I HÒMENS	4 d'octubre	Associació Coeducació de València
Presentació segell Dona i Dona	LA RESPONSABILITAT SOCIAL DE LES EMPRESES	18 d'octubre	EVAP Beneficència

CENTRE MUNICIPAL DE LA DONA-CMI ♀.
Secció Dones i Igualtat. Regidoria de Benestar Social i Integració
Ajuntament de València

Activitat	Tema	Data	Entitat organitzadora
Lliurament de premis	COCEMFE	22 d'octubre	Centre Municipal de Servicis Socials de Trafalgar
Jornades	VIOLÈNCIA DE GÈNERE I DIVERSITAT IMMIGRACIÓ I ENVELLIMENT DE LES DONES EN EL CONTEXT SOCIAL I LABORAL	25 d'octubre	Cepaim-Ceimigra Saló d'actes de Ruralcaixa
Conferència	L'OCUPABILITAT DE LES DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE	28 de novembre	Saló d'actes edifici Regidoria de Joventut
Jornades	PROMOCIÓ DE LA DONA GITANA: 10 ANYS TREBALLANT PER LA INCLUSIÓ	30 de novembre	Sala Lluís Vives del Centre Cultural Bancaixa Fundació Secretariado Gitano.
Curs	CREAR PRESENTACIONS EFICACES AMB POWER POINT	novembre	Pla de formació Contínua Ajuntament de València
Jornades	DONES AMB DISCAPACITAT: PROTOCOLS POLICIALS D'ATENCIÓ I DETECCIÓ DE LA VIOLÈNCIA	3 de desembre	Associació "Xarxa" Centre Cultural Bancaixa de València

B) Formació impartida per professionals del Centre Municipal de la DONA-CMIO

Activitat	Tema	Data	Entitat a qui es dirigeix
Formació professional i voluntariat	CENTRE MUNICIPAL DE LA DONA, RECURSOS SOCIALS MUNICIPALS I ESPECÍFICS VVG	22 de març	Cáritas Diocesana

3. Servis i programes del centre

3.1 Servici d'Informació i Orientació

Este servici inclou accions d'informació, orientació, assessorament i derivació, de les consultes i demandes que s'hi realitzen, tant per particulars com per entitats públiques i privades, amb una intervenció interdisciplinària i integral des d'una perspectiva de gènere.

Atenció individualitzada

▪ Orientació social

La major part de les dones entren en contacte amb el Centre Municipal de la Dona-CMI♀ en primera instància, mitjançant el Servici d'Informació, realitzat per les treballadores socials i la tècnica auxiliar.

Les dones acudixen per informació pròpia o derivades per professionals d'altres recursos municipals (CMSS i Policia Local entre altres) i altres organismes (Centres de Salut, Oficina Víctimes del Delicte, Policia Nacional, Jutjats, etc.).

▪ Orientació laboral

L'atenció en temes laborals la realitza la graduada social. Les demandes en esta àrea se centren fonamentalment en orientació per a la recerca d'ocupació, autoocupació i microcrèdits i, en menor grau, en consultes per problemes laborals en treballs per compte d'altre, de manera que són derivades, en este últim cas, a la Inspecció de Treball o als sindicats.

Les dones acudixen per informació pròpia o derivades per altres professionals del mateix Centre Municipal de la Dona-CMI♀ (que tracten de donar una atenció com més integral millor); pels CMSS; per la Policia Local; per algunes oficines del Servef i altres organismes (Centres de Salut, Metges del Món, etc.).

En l'entrevista s'obri una fitxa confidencial amb dades del perfil laboral.

Es realitzen derivacions personalitzades a itineraris de recerca d'ocupació: juntes municipals de districte, promoció d'ocupació i a programes que puguen arribar des d'Inserció Social o d'associacions.

▪ **Orientació jurídica**

Des de l'any 2010 l'atenció jurídica ha sigut assumida pel servici d'orientació jurídica (SOJ) del Col·legi d'Advocats de València, amb el qual s'ha establert un conveni perquè un dia a la setmana es trasllade al Centre Municipal de la Dona-CMI♀ un/a advocat/a del torn especial de violència de gènere.

Les demandes solen ser per a: processos de separació i divorç, violència, custòdia de menors, filiació i altres temes civils i penals.

▪ **Orientació psicològica**

L'orientació psicològica és realitzada per la psicòloga del centre, a través d'entrevista directament amb la dona o/i a petició d'altres professionals del propi centre i d'altres organismes (centres de salut, hospitals, associacions, Policia Local i Nacional, etc.), amb l'objectiu de cobrir les demandes plantejades quant a orientació, informació i derivació a recursos psicològics.

La demanda psicològica es planteja davant de situacions i problemàtiques de conflicte personal, laboral, familiar, etc., entre les quals cal destacar dones en situació de violència de gènere, violència domèstica i dones en procés de separació i divorç de la parella. La dona davant de la dita demanda és orientada i derivada a recursos.

S'establix contacte amb gabinets psicològics i associacions que oferixen varietat de activitats anuals com ara tallers, xarrades, atenció individual, i que ens mantenen informades de forma setmanal o trimestral.

TIPUS D'ORIENTACIÓ	NRE. D'ATENCIONS
Orientació social	526
Orientació psicològica	263
Orientació jurídica	185
Orientació laboral	161

Dades d'atenció individualitzada de l'any 2012

El nombre de dones ateses durant l'any **2012** ha sigut de **1029**.

▪**Forma d'atenció.** En esta taula s'arreglen les dades corresponents a la forma d'atenció:

FORMA D'ATENCIÓ	NRE.	%
Atenció presencial	483	46.94%
Atenció telefònica	213	20.70%
Correu electrònic	47	4.56%
Correu postal	3	0.30%
Correu intern municipal	283	27.50%
Total	1029	100%

En la següent taula s'arregla l'evolució en la forma d'atenció durant els nou anys que porta obert el centre:

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Atenció presencial	744	597	725	496	414	652	596	556	483
Atenció telefònica	392	326	686	511	423	160	303	159	213
Correu electrònic	30	21	28	24	18	44	37	40	47
Correu postal	20	1	6	12	2	1	1	4	3
Correu intern	17	50	147	261	462	457	364	320	283
Total	1203	995	1592	1304	1319	1314	1301	1079	1029

▪ **Persona demandant**

La majoria de les demandes les realitzen directament les interessades (64.92%), seguides de les demandes que ens arriben de les persones professionals.

Persona demandant	Nre.	%
Interessada	668	64.92%
Professional	328	31.88%
Familiar	16	1.56%
Conegut/da	9	0.88%
Entitat	4	0.38%
Altres	4	0.38%
Total	1029	100

▪ **Perfil de la persona demandant**

➤ **Sexe:**

Dona	1025
Home	4
Total	1029

➤ **Edat:**

Edat	Nre.	%
< 18	12	1.17
De 18 a 28	166	16.14
De 29 a 39	349	33.92
De 40 a 50	335	32.56
De 51 a 65	110	10.68
De 66 a 75	17	1.65
> 75	3	0.29
Sense determinar	37	3.59
Total	1029	100

- **Nacionalitat.** Les dones espanyoles continuen sent les més ateses des del centre, perquè són el **70.65%** de les atencions. Taula de les nacionalitats més significatives:

Espanyola	727	Nigeriana	9
Equatoriana	49	Peruana	7
Boliviana	48	Cubana	5
Colombiana	35	Polonesa	5
Romanesa	28	Estoniana	5
Marroquina	18	Equatoguineana	5
Argentina	14	Ucraïnesa	4
Brasilera	10	Filipina	4
Brasilera	10	Altres països	37
Índia	9		

- **Districte de la ciutat on residixen**

Distr. Poblat Marítims	69	Distr. Extramurs	42
Distr. Benicalap	68	Distr. Ciutat Vella	36
Distr. Jesús	68	Distr. L'Eixample	32
Distr. Camins al grau	65	Distr. Pobles de l'oest	29
Distr. Quatre carreres	60	Distr. Algirós	27
Distr. La Saïdia	58	Distr. Pobles del sud	24
Distr. Rascanya	52	Distr. El pla del Real	19
Distr. Campanar	52	Distr. Pobles del nord	4
Distr. Patraix	51	Tota la ciutat	12
Distr. Benimaclet	48	Altres municipis	47
Distr. L'olivereta	47	Sense determinar	119

▪ **Tipus de demanda:**

Tipus de demanda	Núm.
Violència de gènere	378
Violència domèstica	6
Suport psicològic	243
Mòbil de protecció	236
Jurídica	226
Laboral	180
Social	149
Centre de la Dona	70
Vivenda	23
Formació	23
Salut	13
Associacionisme i participació social	9
Cultura i oci	7
Sol·licitud d'informes	10
Activitats del menor	2
Sexualitat	1
Altres	3

➤ **Evolució del tipus de demanda:**

Anys	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004
Social	149	107	240	289	211	457	627	222	261
Laboral	180	224	274	291	237	358	465	179	316
Violència de gènere	378	408	707	733	731	548	423	330	329
Jurídica	226	210	258	301	231	300	362	335	348
Mòbil de protecció	236	296	363	411	453	284	195	86	40
Suport psicològic	243	169	230	211	203	122	132	101	126
Formació	23	24	10	21	26	55	94	31	81
Residència de la dona	70	81	131	103	114	126	87	55	38
Salut	13	11	35	41	20	59	63	33	44
Sexualitat	1	4	14	11	5	22	46	8	
Associacionisme i participació social	9	10	10	18	34	28	42	23	40
Cultura i oci	7	29	20	5	9	18	33	20	
Vivenda	23	18	15	11	18	34	27	36	
Altres	13	8	14	16	17	9	33	36	

▪ Derivació a recursos

Centre Dona 24 hores	156	ALANNA	10
Infodona	8	ETT	33
DT Conselleria de Benestar Social	16	Sindicats	5
S.O.J. (Servici d'Orientació Jurídica gratuïta)	82	Altres recursos d'ocupació	16
Oficina de les víctimes del delictes	51	Recursos de Vivenda	6
Jutjats de Violència	14	Total CMSS	88
Polícia Local	14	CAST	2
Polícia Nacional	18	CAI	12
CAVAS	5	SS Altres ajuntaments	12
Recursos psicològics	129	Recursos de discapacitat	
Centres de salut	53	CÁRITAS parroquial	4
Centres de salut mental	5	OMAM	1
Associació de dones separades i divorciades	37	Cultura	6
Associacions de dones	36	Recursos de persones majors	3
Oficina de Promoció i Ocupació	54	Vivenda Rut	5
Juntes municipals de districte (Ocupació)	30	Altres entitats	18
SERVEF	29	València Inserta	17
ADECCO	19		

Atenció a professionals

El centre disposa de documentació de recursos socials i servicis públics, referents als àmbits en què es dona la informació i assessorament, així com la normativa i legislació en matèria d'igualtat de gènere d'àmbit municipal, autonòmic, estatal i europeu. Esta documentació està disponible per a consultes de treballs, investigacions i estudis sobre temes d'igualtat de gènere o dones.

Es realitza també una funció divulgativa per a donar a conèixer qualsevol informació d'interés per a les dones, s'hi arrepleguen fullets, publicacions i la resta de documentació divulgativa, així com la referència de pàgines web, tant d'organismes oficials com d'associacions de dones, que està a disposició de les dones que acudixen a este centre.

Dades d'atenció a professionals

Durant l'any 2012 s'ha atès **421 professionals** de diferents administracions, així com estudiants i professionals d'associacions que procedixen de:

Centres municipals de Servicis Socials	287
Professionals pisos d'acollida	16
Policia Local	18
DT Conselleria de Benestar Social	10
Centre de la Dona 24 hores	9
Hospitals i centres de salut	11
Entitats associatives	24
CAST- Centres d'atenció a persones sense sostre	4
CAI – Centres d'atenció a la immigració	6
Oficina d'informació municipal i 010	3
Oficina de les víctimes del delictes	6
EULEN	9
Altres ajuntaments	5
PROP	1
Educació	1
Altres	42

Els **recursos** sobre els quals es va orientar els professionals són:

Recursos municipals	220
Recursos autonòmics	212
Normativa i legislació	12
Recursos associatius	14
ONG	10
Altres	14

Atenció a associacions de dones

Forma part d'este servici l'atenció a grups o associacions de dones que requerisquen informació sobre la constitució d'una associació, així com l'atenció de les peticions de les associacions de dones ja constituïdes, per a millorar-ne el desenvolupament.

Per a això es facilita la informació següent:

- Convocatòries de subvencions i ajudes públiques municipals, autonòmiques i estatals.
- Facilitar el llistat de locals públics de la ciutat, inclosos els del CMI♀, que poden ser utilitzats per les associacions de dones, i el procediment per a sol·licitar-los.
- Activitats municipals que es realitzen per a commemorar el 8 de març, "Dia Internacional de la Dona", i el 25 de novembre, "Dia Internacional de la Violència contra les Dones", convocatòria Certamen de Narrativa Breu, etc.
- S'hi facilita informació sobre activitats que organitzen altres associacions de dones, així com d'altres activitats que poden ser del seu interès.
- Facilitar la documentació necessària per a la constitució de l'associació i la seua inscripció en el registre.

L'any 2012, es van atendre **31 demandes** d'associacions de dones.

3.2. Servici telefònic d'atenció i protecció per a dones víctimes de violència de gènere-ATENPRO

L'any 2012 continua el conveni entre el Ministeri de Sanitat, Servicis Socials i Igualtat i la FEMP per al desenvolupament del Servici Telefònic d'Atenció i Protecció per a víctimes de la violència de gènere-ATENPRO, al qual l'Ajuntament de València està adherit.

En l'exercici 2012, **560 dones** han estat integrades en el servei de teleassistència mòbil per a víctimes de violència de gènere.

ANYS ANTERIORS	SOL·LICITUDS ANY 2012	TOTAL DONES EN EL PROGRAMA	ALTES	INACTIVES	LLISTA D'ESPERA
232	328	560	254	59	15

Perfil de les dones donades d'alta al 2012

- CMSS per zona de domicili**

Salvador Allende	31
Campanar	47
Patraix	32
Trafalgar	24
Quatre Carreres	19
Sant Marcel·lí	23
l'Olivereta	25
la Malva-rosa	11
Ciutat Vella	13
Benimaclet	24
Natzaret	5
Sense determinar	0
Total	254

Perfil de les dones

Edat:

<18 anys	2
18 a 28 anys	39
29 a 39 anys	100
40 a 50 anys	89
51 a 65 anys	19
66 a 75 anys	5

Nacionalitat:

Espanyola	167
Equatoriana	9
Romanesa	12
Boliviana	17
Marroquina	14
Colombiana	10
Argentina	3
Pakistanesa	2
Veneçolana	2
Russa	2
Uruguaiana	2
Polonesa	2
Nicaraiqüenca	3
Altres	9

Situació laboral:

NO TREBALLA	81
TREBALLA	73
PENSIONISTA	4
ESTUDIANT	3
BAIXA LABORAL	5
DESCONEGUDA	88

Altres gestions realitzades des d'este programa:

- Mantindre actualitzada la informació del programa en la intranet municipal i en la pàgina web de Benestar Social en col·laboració amb el Servei d'Informació i Documentació d'esta regidoria.

- Coordinació amb la Policia Local i Nacional, per a informar d'altres o baixes mensuals en situacions diàries de no localització i incidències amb dones que disposen d'orde d'allunyament o protecció.

- Coordinació amb EULEN (empresa prestadora del servici) mitjançant informes de seguiment, conformació de documents d'altres o baixes mensuals, incidències i tràmit d'expedients.

- Coordinació amb els 11 CMSS en el tràmit de sol·licituds, seguiments i renovacions semestrals, incidències, no localització, confirmacions d'altres o baixes, transmissió i actualització d'informació nova del servici.

3.3. Programa de seguiment i coordinació de les sol·licituds realitzades des dels centres de la dona - CMSS durant el 2012

– Centres de la dona dependents de la Conselleria de Justícia i Benestar Social.

La competència d'estos centres de dona és l'atenció a les dones en **situació de risc d'exclusió social**, la tramitació de les quals es va continuar realitzant mitjançant els CMSS. El Centre Municipal de la Dona-CMI♀, s'encarrega de la coordinació entre els 11 CMSS de l'Ajuntament de València i els diferents recursos socials dependents d'esta Unitat de la Dona.

Sol·licituds rebudes

Total dones: 53.

1. Dones que **ingressen en un centre: 28.**

Distribució per centres	Nre.
RESIDÈNCIA MATERNOINFANTIL	11
CASA CUNA	4
FENT CAMÍ	4
TYRIUS	6
VILLA TERESITA	2
CREU ROJA	1

2. Dones que **no ingressen un centre: 25.**

Sol·licituds	Nre.
RENÚNCIES	23
DENEGADES	1
EN LLISTA D'ESPERA	1

Perfil de les dones que han sol·licitat ajuda al Centre de la Dona:

- Dones **amb menors: 36**, de les quals **2** estaven **embarassades**.
- Dones **sense menors: 17**, de les quals **8** estaven **embarassades**.

CMSS	Nre. de sol·licituds
Benimaclet	3
Campanar	13
Ciutat Vella	3
Patraix	4
la Malva-rosa	7
Natzaret	4
l'Olivereta	5
Quatre Carreres	3
Salvador Allende	5
Sant Marcel·li	2
Trafalgar	2
CAST	2

Edat de les sol·licitants	
< 20 anys	1
de 20 a 30 anys	14
de 31 a 40 anys	29
de 41 a 50 anys	6
> 51 anys	3

Nacionalitat	
Espanyola	22
Estrangera	31

-Dades de derivacions a Vivenda Rut

En este apartat reflectim les dades relatives a dones derivades a Vivenda Rut per part dels CMSS a través del Centre Municipal de la Dona-CMIO així com les dones derivades pel Centre Municipal d'Atenció a Persones Sense Sostre-CAST.

Vivenda Rut és un recurs convivencial de l'Institut Social de les Obreres de la Cruz, amb un conveni amb l'Ajuntament de València.

Acull dones soles o amb menors, en situació de risc psicosocial, amb exclusió de situacions de toxicomania i salut mental greu.

La tècnica del Centre Municipal de la Dona-CMI♀ intervé en la valoració i proposta d'ingrés, així com en el seguiment i propostes de resolució.

Derivacions	NRE. DE BENEFICIÀRIES	NRE. DE MENORS	TOTAL
Centre Municipal d'Atenció a Persones Sense Sostre- CAST	9	1	10
Centre Municipal de la Dona- CMIO	12	9	21
Total	21	10	31

Procedència de les dones

Espanyola: **15.**

Estrangera: 6.

Edat	NRE.
de 18 a 30 anys	4
de 31 a 40 anys	6
de 41 a 50 anys	4
de 51 a 60 anys	7

Estat de salut	NRE.
Malatia mental i física	4
Malaltia mental	7
Malatia física	4
Sense problemes de salut	6

Motiu de la baixa	NRE.
Inserció sociolaboral	6
Abandonament	4
Continuen en el centre	3
Trasllat de centre	8

3.4. Programa d'atenció psicològica per a dones (tallers externs)

- **Taller formatiu "Puc ajudar-te? M'ajudes tu?" Desenvolupat per l'Associació de Dones Separades i Divorciades de València**

L'associació porta una trajectòria de 30 anys de treball i atenció a dones, i rep contínuament dones derivades del nostre centre per a integrar-les en projectes que desenvolupen la intervenció social.

Este taller va ser plantejat al Centre Municipal de la Dona com un treball d'interacció i intercanvi d'experiències entre diferents col·lectius i/o entitats de dones en la ciutat de València, de manera que és prestat en benefici de les dones i de forma voluntària per part de l'Associació de Dones Separades i/o Divorciades i les dones ateses pel Centre Municipal de la Dona-CMIO, amb els següents **objectius**:

- Aprofitar les experiències i vivències de dones amb diferents perfils i situacions de la ciutat de València.
- Aconseguir i potenciar que eixe intercanvi ajude a conèixer i/o reforçar més recursos i estratègies per a un millor desenvolupament personal i una major autonomia de les participants.
- Continuar, en definitiva, treballant per a l'èxit i la superació de les desigualtats de gènere encara evidents, com a mitjà inqüestionable d'avançament cap a una societat més igualitària i, per tant, més justa, en què les persones, hòmens i dones, aprenem no sols a saber i a fer, la qual cosa és més important: aprenuem a SER.

Es van desenvolupar els següents **continguts** psicològics:

- Autoestima i assertivitat.
- Estratègies assertives.
- Escolta activa.
- Resolució de conflictes.
- Presa de decisions
- Aprendre a dir “no”.
- Educació monomarental.

Amb una metodologia activa i participativa, amb treballs de grup, estudi de casos, rol playing, l'ús de la bibliografia adequada i diferents dinàmiques de grup.

Es va plantejar una **avaluació inicial, de procés, de final** per a valorar l'èxit dels objectius previstos o, si és el cas, rectificar algun aspecte de la metodologia si es troba convenient.

El taller va ser realitzat en la seu de l'Associació de Dones Separades i Divorciades de València, c/ Martinez Cubells, núm. 2, 5é pis, pta. 15, en horari de dimarts a la vesprada, una o dos vegades al mes, de manera va començar el 8 de maig de 2012 i va acabar el 15 de gener de 2013.

Des del Centre Municipal de la Dona s'ha participat amb l'Associació Dones Separades i Divorciades en:

Valoració i derivació de les dones al taller. S'ha informat de **37 dones**, però van ser **16 les que van participar juntament amb 4 dones pertanyents a la mateixa associació.**

Seguiment i coordinació del desenvolupament del taller i del procés psicològic de cada dona.

Aportació de materials sol·licitats per l'associació, etc.

Difusió del taller mitjançant la web Dones i Igualtat i del seguiment periòdic.

L'avaluació i les conclusions del taller, comentades per les dones, han sigut presentades per l'Associació de Dones Separades i Divorciades al CMIO en PowerPoint. Es descriuen les conclusions següents:

REALITZACIÓ DEL TALLER:

- **Per què:** "Per què volem trobar-nos" (amistat, amor, alegria, afecte, lleialtat i mil coses).
- **Per a què:** per a ajudar-nos i viure millor i aconseguir benestar social i capacitat d'adaptació.
- **Com:** mitjançant l'intercanvi d'experiències, coneixements, necessitats, consecució i afecte.
- **On:** en la nostra casa (seu de l'associació).
- **Què hem aconseguit:** llibertat, comprensió, tranquil·litat, pau, identificació, competència, suport, amistat, independència, ferramentes, coneixements, autoestima, accés al poder de la dona i afecte
- **El millor aconseguint de cadascuna:** èxit personal, acceptació de la polaritat, lligams familiars, alegria, comprensió, motivació, activació, sociabilitat, autoestima, accés al poder de la dona...
- **Què no oblidaré d'este taller:** el primer dia, la solidaritat i l'afecte, les companyes, la comprensió, els continguts, les trobades, les vivències de totes, les "perrunillas", la identificació, la connexió, el creixement, la formadora i la visibilitat.

▪ **Aspectes que cal millorar del taller:**

- Cal més temps.
- Cal més pràctica.
- Compromís de participació.

3.5. Cessió d'aules del Centre Municipal de la Dona

AULA DE FORMACIÓ:

– **Tallers de formació en Igualtat**

per als programes d'ocupació de la Regidoria d'Ocupació i Projectes Emprenedors. **Gener, febrer i març.**

– **Taller d'accés al poder de la dona** dirigit/organitzat per

l'associació dones en moviment i impartit per Coto Talens els dilluns des del **gener fins a l'abril.**

– **Curs de sensibilització sobre violència de gènere cap a les dones amb discapacitat** dirigit a professionals de qualsevol tipus d'institucions, associacions i organitzacions socials, impartit per Vanessa Serra, els dimecres durant **febrer i març.**

– **Curs de capacitat sobre violència de gènere cap a les dones amb discapacitat dirigit a professionals** i persones implicades en ONG de l'àmbit de la discapacitat, impartit per Coto Talens: tots els dimecres de febrer i els dijous de **febrer i març.**

– **Taller d'accés al poder de la dona** dirigit a dones amb discapacitat impartit per Vanessa Serra. Els divendres des del **març fins al maig.**

– **Curs "prevenció de la violència contra les dones amb discapacitat"** (dins del pla de formació contínua de l'Ajuntament de València). Impartit per Coto Talens, durant el **mes d'abril.**

- **Curs “Reposició i merchandising”**, organitzat per la Fundació Secretariado General Gitano. Mes d’**abril**.
- **Curs “Actuació contra l’assetjament sexual i a l’assetjament per raó de sexe”** (dins del pla de formació contínua de l’Ajuntament de València). Impartit per Coto Talens, mes de **maig**.
- **Taller de reflexió sobre la prostitució, dirigides a l’associació “Per tu Dona”** i impartit per Càritas (programa Jere-Jere) i Metges del Món. **Dies 18 i 25 juliol**.
- **Grup de consolidació** (derivat del taller d’accés al poder de la dona dirigit/organitzat per l’Asociación Mujeres en Movimiento). Impartit per Coto Talens, els dilluns de **maig, juny, setembre i octubre**.
- **Curs de capacitació** dirigit a professionals i persones implicades en ONG de l’àmbit de la discapacitat. Impartit per Vanessa Serra, els divendres de **juny i juliol**.
- **Curs “Aplicació del llenguatge no sexista en l’administració local”** (dins del Pla de Formació Contínua de l’Ajuntament de València). Impartit per Teresa Meana, Ángela Mena i Vicent Anyó durant el mes de **setembre**.
- **Cursos “formació en gènere i discapacitat per a la prevenció de la violència des d’una perspectiva interseccional”**, dirigits a personal tècnic d’organitzacions de persones amb discapacitat.
  - Impartit per: Vanessa Serra, els dimecres d’octubre.
  - Coto Talens, els dijous de setembre.
- **Taller d’aaccés al poder de la dona** impartit per Coto Talens, els dilluns d’**octubre**.
- **Taller de consolidació** a dones amb discapacitat, impartit per Vanessa Serra, els divendres des de **setembre fins a novembre**.

- **Taller d'accés al poder de la dona** a dones amb discapacitat, impartit per Vanessa Serra, els dilluns des **d'octubre fins a desembre**.
- **“Prevenció de VIH i ITS per a població immigrant”**. Formació per part d'agents en salut sexual i reproductiva (organitzat per Metges del Món). **Mes de novembre**.

SALA DE REUNIONS:

- Reunió amb Càritas-Projecte Jere-Jere d'atenció a dones en la Prostitució, Delegació de Govern, Conselleria de Benestar Social i Ajuntament de València per al seguiment del conveni per a este projecte.
- Reunió amb l'Associació de Dones Separades i Divorciades de València, el 6 de març, per a oferir i sol·licitar participació per a organitzar un taller dirigit a dones “Puc ajudar-te? M'ajudes tu?”, a realitzar des del 8 de maig fins al 4 de desembre en la seu de la seua associació, amb **16 dones** derivades des del Centre Municipal de la Dona-CMIO.
- Reunió Secretariado General Gitano. **30 de novembre**.

VISITES AL CENTRE MUNICIPAL DE LA DONA:

- **Associació APIP.** Professionals. Coneixement de Centre i intercanvi d'informació amb l'associació. **16 de gener.**
- **Mesures Judicials.** Acudix a conèixer el centre un alumne de pràctiques de l'Equip Municipal de Mesures Judicials. **26 de gener.**
- **Treballadora Social de la Policia Local.** Projecte Europeu HERA de formació en l'atenció a dones víctimes de violència de gènere. **15 de febrer.**
- **Estudiant de sociologia.** Coneixement del centre i altres recursos. **14 de març.**
- **Professionals de Projectes Europeus Italians.** Visita de 10 responsables de distints projectes europeus d'igualtat d'ajuntaments i mancomunitats de la zona del Piemont, a Itàlia. Intercanvi d'informació i documentació dels diferents projectes i dels nostres recursos. **16 de maig.**
- **Grup d'alumnes del màster de Benestar Social de la Universitat de València,** organitzat per la Facultat de Ciències Socials. Es realitza entrevista a la psicòloga sobre intervenció i aplicació de la teràpia narrativa. Es dona informació del servici i recursos que presta el Centre Municipal de la Dona, que aporta al grup d'alumnes fullets informatius. **22 de maig.**
- **Grup d'alumnes de la diplomatura en Treball Social.** Visita al centre per a conèixer el recurs. **19 d'octubre.**
- **Alumnes de Llicenciatura de Sociologia i Ciències Polítiques.** Visita al centre per a conèixer el recurs i els recursos existents en la ciutat de València sobre violència de gènere. **15 de novembre.**

4. Coordinació amb altres recursos

4.1. Recursos municipals

- **Servici de Benestar Social i Integració**

Centres Municipals de Servicis Socials (CMSS)

La següent taula reflectix, d'una banda, el CMSS a què pertanyen les dones ateses el 2012 segons el domicili on viuen i, per una altra, el nombre de derivacions d'un recurs a l'altre.

CMSS	Nre. de dones	Derivació de CMSS a CMI♀	Derivació de CMI♀ a CMSS
Campanar	149	58	12
Benimaclet	73	22	8
Salvador Allende	110	41	18
Quatre Carreres	66	31	7
Ciutat Vella	72	22	6
la Malva-rosa	64	29	8
Patraix	72	38	5
l'Olivereta	63	27	4
Sant Marcel·lí	83	28	14
Trafalgar	75	25	6
Natzaret	24	19	0
Total segons districte	851	Total 340	Total 88
Sense determinar	131		
Altres ajuntaments	47		
Total dones	1029		

Centre de suport a la Immigració (CAI)

Es manté la coordinació amb les persones professionals encarregades de l'àmbit laboral, perquè s'han establert criteris sobre informació laboral i formació.

El CAI ha derivat a este centre només una dona l'any 2012 i el Centre Municipal de la Dona-CMI♀ ha derivat al CAI **12 dones**.

Centre d'Atenció a persones Sense Sostre (CAST)

Hi ha una coordinació en el seguiment del conveni amb Vivenda Rut. S'establixen criteris de derivació a este recurs, així com el seguiment de les dones que hi continuen.

El CAST ens ha derivat 4 dones i el CMIO durant l'any 2012 ha derivat 2 dones al CAST.

Secció d'inserció social i laboral

Coordinació sobre la informació de **recursos laborals** i sobre el conveni **d'atenció** psicològica municipal.

- Amb respecte de la coordinació, a nivell de **recursos d'ocupació**, es rep informació puntual sobre tallers i cursos de formació.

Cal destacar la coordinació amb l'Associació per a la Promoció i Inserció Professional (APIP), en el desenvolupament del Projecte **València Inserta**. Durant els dos anys del desenvolupament del projecte, s'han derivat 38 dones des del Centre Municipal de la Dona.

- El conveni d'Atenció Psicològica Municipal, es desenvolupa mitjançant la prestació de tallers d'autoestima i desenvolupament personal. En l'exercici 2012 estos tallers no es van poder desenvolupar per estar pendents d'adjudicació de l'empresa que va prestar el servici. Al desembre de 2012 vam mantindre contacte amb la responsable de la secció i informa de la planificació dels tallers per a l'any 2013, que desenvoluparà l'empresa En Joc.

Servici d'Atenció a Urgències Socials (SAUS)

El Centre Municipal de la Dona manté una coordinació amb el SAUS (servici que cobrix les urgències socials en l'horari nocturn i caps de setmana), en els casos en què intervé amb una dona que s'ha vist implicada en una situació de violència.

La directora del SAUS, a l'endemà de la intervenció, ens va trametre l'informe amb les intervencions realitzades i la treballadora social del CMIO es va coordinar amb el recurs més adequat a cada situació (CM24H, CAST, CMSS, etc.), de manera que va tornar informació al SAUS sobre les gestions realitzades.

Durant el **2012** ens han tramés **9 informes d'intervenció**.

Oficines municipals d'informació

Es va establir un protocol de coordinació amb les tres Oficines Municipals d'Informació i amb el 010, perquè són la porta d'accés d'informació a l'Ajuntament.

Servici d'Ocupació i Promoció de Projectes Emprenedors

Hi ha un servici d'Orientació Laboral en cada una de les **Juntes Municipals de Districte**, dependent del Servici d'Ocupació. El procediment de derivació és mitjançant una coordinadora ubicada en la Fundació Pacte per l'Ocupació, que centralitza totes les demandes i, posteriorment, les tramet a la junta corresponent per domicili. Enguany hi hem derivat **30 dones**.

A l'Agència de Col·locació A Punt, s'hi han derivat **54 dones**. Es va establir un procediment de derivació, per a donar prioritat, en l'atenció, a les víctimes de violència de gènere. Per este procediment s'hi han derivat **7 dones**.

Policia Local

Les i els agents de Policia Local del grup GAMA, ha derivat **41 dones** al centre i des d'este s'ha derivat a la Policia Local 14 dones.

Hi ha una coordinació estreta en el seguiment que es porta de les dones víctimes de violència de gènere amb orde d'allunyament en vigor i mòbil de protecció (programa ATENPRO).

4. 2. Recursos de l'Administració autonòmica

Conselleria de Justícia i Benestar Social

▪ Unitat de la Dona

Amb la **Unitat de la Dona** de la Direcció Territorial de Benestar Social, es va establir la coordinació per a la **tramitació de places de centres de la dona**, centralitzant i realitzant el seguiment de les sol·licituds procedents dels CMSS. Així mateix, es participa en la Comissió de Seguiment de places amb l'assistència a reunions mensuals.

▪ Direcció General de la Família i la Dona

Coordinació amb **INFODONA**, xarxa de centres de la **Direcció General de Família i Dona** per a la informació, formació i assessorament a les dones de la Comunitat Valenciana, per a derivació de dones, així com per a la informació de recursos.

Al mes de setembre es va mantindre una reunió de coordinació amb la cap de l'àrea de la direcció general, així com amb les responsables dels diferents departaments (INFODONA, Centre Dona 24 H., Vivendes Tutelades, etc.).

▪ Centre de la Dona 24 hores

Amb el **Centre de la Dona 24 hores** es du a terme una estreta coordinació tant per a la derivació de dones en situació de violència, com per a la informació de recursos.

S'han derivat 156 dones al CM24H i, des d'este centre, **ens han derivat 2 dones**.

▪ **Oficina d'Atenció a les Víctimes del Delicte**

Ubicada en la seu de la Ciutat de la Justícia, l'**Oficina d'Atenció a les Víctimes del Delicte (OAVD)** és el centre coordinador de les ordes de protecció emeses en els Jutjats de Violència de València.

L'any 2012, **4 dones** van ser ateses en el centre procedent de l'OAVD i s'hi van derivar des d'este centre **51 dones**.

▪ **Jutjats de Violència contra la dona núm. 1, 2, 3 i 4 de València**

Es manté la coordinació durant tot l'any amb els Jutjats de Violència, especialment per la petició d'informes socials o psicològics de dones ateses. Durant l'any 2012 es van realitzar **8 informes** per peticions judicials de les advocades o advocats i de la clínica medicoforense.

Conselleria de Sanitat

La coordinació amb professionals dels **centres de salut, centres de salut mental i hospitals** respecte de l'atenció i derivació de dones, s'ha continuat realitzant durant l'any 2012 amb la derivació de **53 dones** a estos recursos sanitaris.

Al mes de juliol es va realitzar una reunió amb una tècnica del departament de Salut Pública en relació amb la formació en violència del personal sanitari i el protocol de PDA detecció que utilitzen, als quals se'ls va sol·licitar col·laboració en relació amb la informació dels recursos socials existents en la ciutat al voltant de la violència de gènere.

4.3. Recursos de l'Administració central

Subdelegació de Govern. Unitat de Violència sobre la dona

Amb la Unitat de Violència de la Subdelegació de Govern es manté la coordinació a diferents nivells:

- Informació mensual de l'estadística sobre víctimes mortals de la violència de gènere a nivell estatal i autonòmic, així com informació sobre canvis en el programa ATENPRO a nivell nacional.
- Informació de protocols i recursos a nivell estatal.
- Derivació de dones per a l'atenció en el centre.

Policia Nacional

Amb els agents de la Policia Nacional, pertanyents al grup de la Unitat de Prevenció, Assistència i Protecció UPAP, es du a terme una col·laboració tant en relació amb l'atenció de dones com en l'oferta d'una informació contínua sobre els recursos de la dona.

S'ha mantingut la coordinació estreta en el seguiment que es porta de les dones víctimes de violència de gènere amb orde d'allunyament en vigor i mòbil de protecció (ATENPRO).

Es van derivar **18 dones** per al seu seguiment l'any 2012.

5. Seguiment de la carta de servicis de l'any 2012

Indicadors	2012
Nombre de dones ateses.	1029 persones de les quals 1025 són dones
Temps mitjà d'espera amb cita prèvia.	5 dies
Temps mitjà d'espera en els casos urgents.	0 dies
Nombre de cites fora de l'horari regular, amb aplicació de les mesures de conciliació.	19
Nombre de professionals ateses/os.	421
Nombre d'associacions de dones ateses.	31
Nombre de sol·licituds de teleassistència tramitades.	328
Temps mitjà de tramitació de les sol·licituds de teleassistència.	3 dies
Temps mitjà de concessió del servici de teleassistència, en casos no urgents, per l'empresa que el gestiona.	27 dies
Nombre de persones ateses amb suport de traducció.	0
Nombre de persones ateses amb suport de llenguatge de signes.	0
Nombre de persones que sol·liciten fullets informatius transcrits al Braille.	0
Nombre d'allotjaments tramitats.	53
Temps mitjà de tramitació de les sol·licituds d'allotjament.	2 dies
Temps mitjà de concessió de la plaça per part de la Unitat de la Dona de la Direcció Territorial.	24 dies
Nombre de reunions de coordinació mantingudes amb els recursos d'allotjament de la ciutat.	11
Nombre de queixes i suggeriments presentats, segons el motiu.	1 (*)
Temps mitjà de resposta a les queixes i suggeriments.	7 mesos (*)

(*)Al mes de març es va presentar una queixa per registre d'entrada de l'Ajuntament, en què se sol·licitava que en el Centre Municipal de la Dona instal·lara un intèrfon situat a l'entrada a una altura adequada per a les persones que acudixen en cadira de rodes. A l'octubre s'hi va instal·lar.

Este any s'han resolt els suggeriments presentats en anys anteriors, referents a l'adaptació del lavabo per a persones en cadira de rodes i l'adquisició de dos cadires per a persones esquerranes per a l'aula de formació.